

Särskilt tandvårdsbidrag

I Socialstyrelsens författningssamling (SOSFS) publiceras myndighetens föreskrifter och allmänna råd.

- Föreskrifter är bindande regler.
- Allmänna råd innehåller rekommendationer om hur en författning kan eller bör tillämpas och utesluter inte andra sätt att uppnå de mål som avses i författningen.

Socialstyrelsen ger årligen ut en förteckning över gällande föreskrifter och allmänna råd.

SOSFS kan beställas från Socialstyrelsens beställningsservice,
120 88 Stockholm, fax 08-779 96 67, e-post socialstyrelsen@strd.se

ISSN 0346-6000 Artikelnr 2012-12-11

Tryck: Edita Västra Aros, Västerås 2012

Socialstyrelsens föreskrifter om särskilt tandvårdsbidrag;

SOSFS
2012:16 (M)

Utkom från trycket
den 4 december 2012

beslutade den 28 november 2012.

Socialstyrelsen föreskriver följande med stöd av 4 c § förordningen (2008:193) om statligt tandvårdsstöd.

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter ska tillämpas vid bedömningen av om en patient har en sådan sjukdom eller funktionsnedsättning som medför risk för försämrad tandhälsa enligt 2 kap. 1 a § första stycket 2 lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd och 4 a § första stycket förordningen (2008:193) om statligt tandvårdsstöd.

2 § Av 2 kap. 1 a § första stycket lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd framgår det att särskilt tandvårdsbidrag får användas för betalning av ersättningsberättigande förebyggande tandvårdsåtgärder, om patienten när tandvårdsåtgärden påbörjas har en sjukdom eller funktionsnedsättning som medför risk för försämrad tandhälsa.

I 4 a § förordningen (2008:193) om statligt tandvårdsstöd finns bestämmelser om vilka sjukdomar och funktionsnedsättningar som avses och om det underlag som ska styrka sjukdomen eller funktionsnedsättningen.

3 § Vad som anges i föreskrifterna om att en patient med ett intyg eller något annat underlag ska styrka sin sjukdom eller funktionsnedsättning gäller inte i enlighet med 4 a § andra stycket förordningen (2008:193) om statligt tandvårdsstöd, om det finns särskilda skäl.

Kriterier för en patients rätt till särskilt tandvårdsbidrag

Muntorrhet på grund av långvarig läkemedelsbehandling

4 § Patienten ska anses muntorr om salivprov visar att

1. sekretionshastigheten i tuggstimulerad saliv är högst 0,7 ml per minut för en mätperiod om 5 minuter och
2. vilosaliven är högst 0,1 ml per minut för en mätperiod om 15 minuter.

Något av de läkemedel som patienten behandlas med ska ha muntorrhet som biverkning enligt FASS.

Läkemedelsbehandlingen ska anses som långvarig, om den förväntas pågå i minst sex månader. Om patienten inte har någon salivsekretion alls, ska läkemedelsbehandlingen anses som långvarig, om den förväntas pågå i minst tre månader.

5 § Patienten ska styrka att han eller hon behandlas med läkemedel som har muntorrhet som biverkning enligt FASS med ett läkarintyg eller ett utdrag från det register över köp av förskrivna läkemedel (läkemedelsförteckning) som regleras i lagen (2005:258) om läkemedelsförteckning.

Underlaget i form av läkarintyg eller utdrag från läkemedelsförteckningen och resultat av salivprov får inte vara äldre än tre månader när den första förebyggande tandvårdsåtgärden påbörjas. När det är fråga om en ansökan till Försäkringskassan om förhandsprövning enligt 4 kap. 5 a § lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd får underlaget inte vara äldre än tre månader när ansökan lämnas in dit. Tiden ska räknas från den dag läkarintyget utfärdades, utdraget från läkemedelsförteckningen gjordes och resultatet av salivproven förelåg.

Underlaget ska förnyas senast fyra år efter att den första förebyggande tandvårdsåtgärden påbörjades. Om Försäkringskassan vid en förhandsprövning har beslutat att förutsättningarna för särskilt tandvårdsbidrag enligt 2 kap. 1 a § första stycket 2 lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd är uppfyllda, ska tiden i stället räknas från den dag då Försäkringskassan fattade sitt beslut.

Muntorrhet på grund av strålbehandling i öron-, näs-, mun- eller halsregionen

6 § Patienten ska anses muntorr om salivprov visar att

1. sekretionshastigheten i tuggstimulerad saliv är högst 0,7 ml per minut för en mätperiod om 5 minuter och
2. vilosaliven är högst 0,1 ml per minut för en mätperiod om 15 minuter.

Patienten ska styrka strålbehandlingen med ett läkarintyg.

Underlaget behöver inte förnyas.

Sjögrens syndrom

7 § Patienten ska ha diagnostiserats med Sjögrens syndrom enligt de amerikansk-europeiska kriterierna.

Patienten ska styrka diagnosen med ett läkarintyg.

Underlaget behöver inte förnyas.

Kronisk obstruktiv lungsjukdom med ordinerad syrgas eller näringsdryck

8 § Patienten ska styrka diagnosen kronisk obstruktiv lungsjukdom och ordinationen av syrgas eller näringsdryck med ett läkarintyg.

Underlaget behöver inte förnyas.

Cystisk fibros

9 § Patienten ska styrka diagnosen cystisk fibros med ett läkarintyg.

Underlaget behöver inte förnyas.

Ulcerös colit

10 § Patienten ska styrka diagnosen ulcerös colit med ett läkarintyg.

Underlaget behöver inte förnyas.

Crohns sjukdom

11 § Patienten ska styrka diagnosen Crohns sjukdom med ett läkarintyg.

Underlaget behöver inte förnyas.

Tarmsvikt

12 § Patienten ska ha tarmsvikt på grund av en tunntarmssjukdom som ger malabsorption eller korttarmssyndrom och ska ha ordinerats oral, enteral eller parenteral nutritionsbehandling eller vätskebehandling.

Patienten ska styrka tarmsvikten och ordinationen med ett läkarintyg.

Underlaget behöver inte förnyas.

Frätskador på tänderna och anorexia nervosa eller bulimia nervosa

13 § Patienten ska styrka diagnosen anorexia nervosa eller bulimia nervosa med ett läkarintyg.

Frätskador på tänderna ska ha dokumenterats i tandvårdens patientjournal.

14 § Läkarintyget får inte vara utfärdat senare än tre månader innan den första förebyggande tandvårdsåtgärden påbörjas. När det är fråga om en ansökan till Försäkringskassan om förhandsprövning enligt 4 kap. 5 a § lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd får läkarintyget inte vara utfärdat senare än tre månader innan ansökan lämnas in dit.

Underlaget ska förnyas senast fyra år efter att den första förebyggande tandvårdsåtgärden påbörjades. Om Försäkringskassan vid en förhandsprövning har beslutat att förutsättningarna för särskilt tandvårdsbidrag enligt 2 kap. 1 a § första stycket 2 lagen (2008:145) om

statligt tandvårdsstöd är uppfyllda, ska tiden i stället räknas från den dag då Försäkringskassan fattade sitt beslut.

Frätskador på tänderna och gastroesofageal refluxsjukdom

15 § Gastroesofageal refluxsjukdom ska ha diagnostiserats med en 24-timmars pH-mätning eller som synlig esofagit med hjälp av endoskopi.

Patienten ska styrka diagnosen med ett läkarintyg.

Frätskador på tänderna ska ha dokumenterats i tandvårdens patientjournal.

16 § Läkarintyget får inte vara utfärdat senare än tre månader innan den första förebyggande tandvårdsåtgärden påbörjas. När det är fråga om en ansökan till Försäkringskassan om förhandsprövning enligt 4 kap. 5 a § lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd får läkarintyget inte vara utfärdat senare än tre månader innan ansökan lämnas in dit.

Underlaget ska förnyas senast fyra år efter att den första förebyggande tandvårdsåtgärden påbörjades. Om Försäkringskassan vid en förhandsprövning har beslutat att förutsättningarna för särskilt tandvårdsbidrag enligt 2 kap. 1 a § första stycket 2 lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd är uppfyllda, ska tiden i stället räknas från den dag då Försäkringskassan fattade sitt beslut.

Svårinställd diabetes

17 § Patientens blodsockernivå ska under en period om minst sex månader ha haft ett genomsnitt av tre på varandra följande värden på HbA1c över 73 mmol/mol samtidigt som patientens följsamhet till adekvat behandling har varit god.

Patienten ska med ett läkarintyg styrka att han eller hon har svårinställd diabetes av en sådan svårighetsgrad som anges i första stycket.

18 § Läkarintyget får inte vara utfärdat senare än tre månader innan den första förebyggande tandvårdsåtgärden påbörjas. När det är fråga om en ansökan till Försäkringskassan om förhandsprövning enligt 4 kap. 5 a § lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd får läkarintyget inte vara utfärdat senare än tre månader innan ansökan lämnas in dit.

Underlaget ska förnyas senast fyra år efter att den första förebyggande tandvårdsåtgärden påbörjades. Om Försäkringskassan vid en förhandsprövning har beslutat att förutsättningarna för särskilt tandvårdsbidrag enligt 2 kap. 1 a § första stycket 2 lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd är uppfyllda, ska tiden i stället räknas från den dag då Försäkringskassan fattade sitt beslut.

Dialysbehandling

19 § Patienten ska med ett läkarintyg styrka att han eller hon genomgår dialysbehandling.

Läkarintyget får inte vara utfärdat senare än tre månader innan den första förebyggande tandvårdsåtgärden påbörjas. När det är fråga om en ansökan till Försäkringskassan om förhandsprövning enligt 4 kap. 5 a § lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd får läkarintyget inte vara utfärdat senare än tre månader innan ansökan lämnas in dit.

Underlaget ska förnyas senast fyra år efter att den första förebyggande tandvårdsåtgärden påbörjades. Om Försäkringskassan vid en förhandsprövning har beslutat att förutsättningarna för särskilt tandvårdsbidrag enligt 2 kap. 1 a § första stycket 2 lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd är uppfyllda, ska tiden i stället räknas från den dag då Försäkringskassan fattade sitt beslut.

Immunosuppression på grund av läkemedelsbehandling

20 § Patienten ska vara immunosupprimerad på grund av behandling med cytostatiska, cytotoxiska eller immunosuppressiva läkemedel som tillhör grupp L01 respektive L04 i ATC-systemet (Anatomical Therapeutic Chemical Classification System).

Patienten ska styrka immunosuppressionen med ett läkarintyg.

21 § Läkarintyget får inte vara utfärdat senare än tre månader innan den första förebyggande tandvårdsåtgärden påbörjas. När det är fråga om en ansökan till Försäkringskassan om förhandsprövning enligt 4 kap. 5 a § lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd får läkarintyget inte vara utfärdat senare än tre månader innan ansökan lämnas in dit.

Underlaget ska förnyas senast fyra år efter att den första förebyggande tandvårdsåtgärden påbörjades. Om Försäkringskassan vid en förhandsprövning har beslutat att förutsättningarna för särskilt tandvårdsbidrag enligt 2 kap. 1 a § första stycket 2 lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd är uppfyllda, ska tiden i stället räknas från den dag då Försäkringskassan fattade sitt beslut.

Organtransplantation

22 § Patienten ska vara immunosupprimerad på grund av läkemedelsbehandling som bedöms bli livslång.

Patienten ska med ett läkarintyg styrka läkemedelsbehandlingen och att han eller hon har genomgått organtransplantation.

Underlaget behöver inte förnyas.

Läkarintyg

23 § Läkarintyg för att styrka sjukdom eller funktionsnedsättning enligt dessa föreskrifter ska utfärdas på en särskild blankett (*bilagan*).

**SOSFS
2012:16**

En annan blankett för läkarintyg som är fastställd av Socialstyrelsen eller Försäkringskassan får dock användas, om den innehåller samtliga de uppgifter som ska anges på den särskilda blanketten.

Denna författning träder i kraft den 1 januari 2013.

Socialstyrelsen

LARS-ERIK HOLM

Charlotte Gilén

LÄKARINTYG

för särskilt tandvårdsbidrag till
förebyggande tandvårdsåtgärder
enligt 2 kap. 1 a § lagen (2008:145)
om statligt tandvårdsstöd

1. Personuppgifter

Efternamn och förnamn		Personnummer
Utdelningsadress	Postnummer	Postort
Identiteten styrkt genom ☐ personlig kännedom ☐ identitetshandling		

2. Sjukdom eller funktionsnedsättning

☐ Långvarig behandling med läkemedel som har muntorrhet som biverkning enligt FASS <i>Fyll även i 3.1</i>
☐ Strålbehandling i öron-, näs-, mun- eller halsregionen
☐ Sjögrens syndrom som diagnostiserats enligt de amerikansk-europeiska kriterierna
☐ Kronisk obstruktiv lungsjukdom med ordinerad syrgas eller näringsdryck
☐ Cystisk fibros
☐ Ulcerös colit
☐ Crohns sjukdom
☐ Tarmsvikt på grund av tunntarmssjukdom som ger malabsorption eller kortarmssyndrom. Oral, enteral eller parenteral nutritionsbehandling eller vatskebehandling har ordinerats.
☐ Anorexia nervosa eller bulimia nervosa
☐ Gastroesofageal refluxsjukdom som diagnostiserats med 24-timmars pH-mätning eller som synlig esofagit med hjälp av endoskopi
☐ Svårinställd diabetes där patientens blodsockernivå under en period om minst sex månader haft ett genomsnitt av tre på varandra följande värden på HbA1c över 73 mmol/mol samtidigt som patientens följsamhet till adekvat behandling varit god
☐ Dialysbehandling (pågående)
☐ Immunosuppression på grund av behandling med cytostatiska, cytotoxiska eller immunosuppressiva läkemedel som tillhör grupp L01 respektive L04 i ATC-systemet (Anatomical Therapeutic Chemical Classification System) <i>Fyll även i 3.2</i>
☐ Organtransplantation. Patienten får immunosupprimerande läkemedelsbehandling som bedöms bli livslång.

3. Kompletterande information

3.1 Långvarig behandling med läkemedel som har muntorrhet som biverkning enligt FASS	
Ange det eller de läkemedel som patienten behandlas med	Ange hur lång tid behandlingen förväntas pågå
3.2 Immunosuppression på grund av läkemedelsbehandling	
Ange det eller de läkemedel som patienten behandlas med	

4. Ovanstående uppgifter intygas

Ort och datum	Läkarens namnteckning	
Läkarens efternamn och förnamn	Befattning	
Tjänsteställe		
Utdelningsadress	Postnummer	Postort
Telefon (inkl. riktnummer)	E-post	

